

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Татяна Иванова Буруджиева,
СУ „Св. Климент Охридски“, доцент по политически науки
За придобиване на научната и образователна степен „доктор“
по професионално направление: 3.3. Политически науки;
научна специалност: 05.11.02. Политология
с кандидат Иван К. Иванов

Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Дисертационният труд на колегата Иван Иванов „Политики и практики за трансформиране на организационната култура в силова институция в България“ е резултат от дългогодишни изследвания, натрупан емпиричен и аналитичен материал, както и конкретна практика на автора в сферата на изследването, приложението и формулирането на политики на реформи в сектора сигурност.

Най-сериозният аргумент за значимостта на изследвания проблем е трудната трансформация на една от ключовите за функционирането на нашата демокрация институции – тази на МВР. Авторът е един от основните изследователи, както и един от авторите на реформата.

На второ място, бих определила значимостта с оригиналността на това изследване. На практика в българската наука има представени изследвания, но анализ и концептуален подход все още са в оскъдица.

Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд

Да доказателство на обосноваността на целите и задачите на дисертационния труд, бих посочила Глава първа, макар, че този методологичен подход е приложен и към следващите части от представения ни анализ.

Още в Увода е формулирана целта на изследването: „Ключовият изследователски въпрос на настоящата работа се отнася за възможността

моделът на общностно ориентирана полиция (Полиция в близост) да се приложи в България като основна форма на полицейска дейност.“ Дисертабилният характер на предложеният текст се състои в това от един теоретичен модел и анализ на практиките на неговото приложение да се стигне до съставяне на практически модел на приложение на нов тип политика в сферата на сигурността и по-конкретно – на полицията. Колегата е успял да създаде изчерпателна, детайлизирана картина както на научните изследвания и дебат по този проблем, така и на произтичащите различия от конкретните му национални приложения.

Искам да обърна специално внимание на анализа в Глава първа. Тя представлява на практика отлично подготвен политологичен анализ под формата на документ за политическа позиция. Този аналитичен метод в политическите науки е приложим за създаването и вземането на решение за конкретна политика /или политическо решение/. Авторът на анализа е постигнал две основни неща – логика на представяне, обяснение и анализ на проблема, и, второ – отличен синтез на документи, анализи, конкретни практики и позиции по този проблем. Тръгвайки в началото от същността на самата промяна, към която води прилагането на новия модел на организация и функциониране на полицията – т.е. Това категорично премества фокуса от това полицията да се занимава с прецеденти престъпления, например, към необходимостта да мобилизира действията си върху проблемите на общността (Brown, 1989). Въвежда критичен анализ на самия модел, в който се отбелязват всички критични „точки“, които предизвикват проблем при въвеждането му и ефективността му. Стига до наложителните промени, породени от промяна на философията на полицейската работа: нова организация и структурни промени, които изискват и нови стратегии и програми за развитие на общностната полиция. От което пък следват преместване на фокуса на дейност на полицията, ангажиране на гражданската общност. За да се стигне до формиране на новия модел и политика на сигурност, авторът предлага изключително интересен коментар на сравнителния модел на традиционната полицейска дейност и community policing и го разпростира върху проблемите на легитимността, доверието и сътрудничеството като основа за ефективно приложение на модела.

Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

Вече отговорих донякъде на този въпрос. Но бих искала да обърна вниманието на уважаемите членове на научната комисия върху факта, че

представеният анализ се изгражда върху цял комплекс от методи и приложените методики на набиране на информация и данни. Не е чест случая в научна дисертация да видим такова разнообразие от адекватно приложени методики на изследване, които да изградят плътна верифицируема база от данни за всеки конкретен етап от анализа. В това отношение колегата Иванов и неговият научен ръководител са проявили, според мен, излишна скромност. Би било добре да се отдели повече място на авторския дизайн на изследване /не само на теренните/ като научно приложен принос.

Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка), включително наличие на оригинален принос в науката

Като цяло съм съгласна с представените от автора в Автореферата приноси. Тук бих се спряла основно на Глава четвърта, тъй като на научно-приложният характер на приноса в Глава първа вече се спрях.

Несъмнено най-голям интерес предизвиква Глава четвърта, в която е представен модела на автора за моделът на полиция в близост за България. Поставянето на този модел на терена на теорията на организациите е първият сериозен теоретичен принос, който бих искала да отбележа за този дисертационен труд. По този начин авторът променя систематично общотеоретичният терен, на който до този момент се осъществява анализа и дебата по модела. Практико-приложните приноси са защитени от направени от автора на доктората изследвания на проблемите и на очакванията, на възможностите и перспективата на решение за промяна в институцията. Този български опит е необходимата основа за формиране на модела и за оценка на възможните ефекти от приложението му в България. По-специално резултатите и анализа на организационната култура /стр. 154 и следващи/; за фактора „лидерство“ – отсъствие на трансформационно лидерство и работа култура на работа с полицейските служители като група/стр. 158 и следващи/. Deskриптивният анализ на опитите да се въведе моделът в България очертава актуалното състояние и формулира основните проблеми, които препятстват въвеждането на модела ПБО в България. /стр. 167/. И, на стр. 169 – 173 са представени конкретните стъпки, изпълнението на които би довело до успешно въвеждане на модела.

Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани

Представени са три монографии, две от тях в съавторство. Те показват развитието на основните тези на автора и последователното им доказване с изследване на терен. Публикациите сами по себе си биха могли да бъдат

представени за докторски тези. И, същевременно, са доказателство за научния път, извървян от г-н Иванов.

Мнения, препоръки и бележки

Имам удоволствието на познавам колегата Иванов от съвместната ни работа в Училище за политика. За мен той е личност с принципи и позиции, защитаващ последователно прилагането на демократични стандарти в правенето и прилагането на политики.

В заключение, искам да изкажа професионалното си уважение към предложения анализ. Ще гласувам положително за присъждане научната и образователна степен „доктор“ по Политически науки; научна специалност: 05.11.02. Политология на колегата Иван Иванов.

Дата....

Подпис....